

Роланд Орчик

Омча времена

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
• СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ •
КРАЉЕВО

Едиција
ПОВЕЉА

Библиотека
ВЕРСОПОЛИС
књига трећа

Уредници
Ана Гвозденовић
Дејан Алексић

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Роланд Орчик

ОМЧА ВРЕМЕНА

ОМЧА ВРЕМЕНА

Картагина

Извадио сам тањире
за доручак, затим сам укопчао
радио Барток. Након измољеног прања руку
и деца су напокон села за сто.
Звецкале су виљушке и тупи ножеви
на белим порцелаин тањирима обојећи
Перселову меланхолију. Сети ме се,
али судбину ми заборави, ламентирала је Дидона,
и пре но што се изгубих
у стрмим хридинама звука, окончао
се програм. Следила је сплачина вести
са понављајућом пропагандом
до гадости. Ископчао сам,
не би ли затровале фине
залогаје моје деце.
Помислих на Дидону, на њену љубав
са коренима ван гроба.
Могу обележити моју судбину, али –
једи већ тата, прекинуо ме син.
Тада сам приметио, сво време
сам чврсто држао нож,
као да се невидљиви, али тачно
опипљиви подземни дух крадом
појавио у кухињи.

Превео аутор

Кратки таласи

купио сам килу јабука, али
чекај, хтео је искрено
дим и гнев је избио
неко је ноћу разбио прозор
полицајци ме питали
управо је пројурио ауто када
зрак је био запаран загушљив кожа
брже си дисао род
није могао бити са мном нисам могао бити

наоштрио сам нож, посекао
исцурила крв и ћу те предати
и крв ће те гонити
помислих да чух језекиља посекао
сам сан, један део пун црва
јер не мрзиш на крв, крв ће
гонити тебе посекао
јабуку оштар нож ми прст
ујео, рана засиктала

у руке ми метнули маказе, очи
ти још нису биле отворене, пререзао сам
гипку пупчану врпцу, крв ти је мајка
не осећаш ништа, тврдили су

и даћу вам ново срце, певао је и
извадићу камено срце из тијела вашег
даћу вам срце месно али ко то рече
и зашто рече, не сећам се
на име улице, где стан

ти видиш ме како ја
себе никад као животиња
пре него језик не
у руке ми те дали, повијеног
лебдео сам од твоје папирнате лакоће
говорио сам ти, онда не
језик, него твоја пажња, глас
је продreo у мене, животиња, али
више од животиње, мање ја

Превео аутор

Чист

„А, а”,
формирао си своју прву реч
хитајући за Дежиком.
Длакаво тело пса
мамило ти је машту;
тада још ниси
открио своје
(гипку кожу, меко
месо, покретну структуру
чврстих костију).
Малецним рукама си месио
ваљкастог јазавичара
који је резигнирано трпео
лагану тортуру.
Испред прозора нам
пројори ауто са сиреном,
хеликоптер је лајао
изнад града.
Хтео сам говорити, али ме је спречио
пророк Амос:
„У то време ће мудар ћутати,
знајући да је време зло”.
„А, а”, рекао си све гласније,
знајући, ко лаје,

на заповед
цвили.
Држао сам ти руке, заједно
смо ходали за псом.
„А, а”, устремио си се поново
на црног мешанца
склупчаног на тепиху.
„А, а”,
одјекивао ми је у глави
чист отпор.

Превео аутор

Комад огледала

cis-мол продире у ровове уха
полако одмерено попут ковчега
у земљин ланац исхране
након чега трава расте као ушне длаке
бодре глас у трагу нема шансе
шта све ноћу забруји мол мами
спавајући *cis* испод ушне масти ко
звони не чујем скамењен
ко гледа у огледало гласа мој глас
зар не чујеш ко шепа иза тебе
у масном лавиринту ровова слуха
ко свира на хармоници у једној млетачкој
гондоли голи у мислима врти се бубна
опна процепа је жаока гудала
и као крв трагом продирања
процури ти глас мој глас сретан
док ме не прими и сахрани Алма
матер на реч сретан ископчала се
струја базди гомила моје будности
ко умире данас на седамдесетој страни
читам напољу грми пљушти ми унутра
у дрвеној колиби на крају раја бесвесно
светли црно дугмасто
око животиње наговештава готово забруји

мол у ушној шкољци црни бисер
црни *sis* вири светли у незавршеном
окончаном комаду

Превео аутор

Жаруља у муљу

Сео сам на стабло,
тело уз тело са Тисом.
Носила је грање
зелено-смеђа река.
Жаруља се заглавила
међу гране које су испливале на обалу.
На танкој пукотини стакла
лагано је процурила пешчана вода.
У дивљем амбијенту праћакао се
бивши лучоноша.
Као да је тражио своје корене
у муљ потонулом,
на распад спрежном
доњем свету Тисе –
неспособан да пропадне.

Превео аутор

Будимпештански медањак

„Музика се Некрополисом заори.”
Ендре Ади, *Селидба из Уклеџиоџ зрада*

Запалила се позорница,
горки дим пламена
сукљао је ка публици:
крај је попут увертире.

Малер је исцедио
из оркестра Вагнера:
мачак је клиснуо
кроз херојску романтику.

Брзо је спласнула
на рад спремна снага;
Јеврејин у Опери,
заграјао је Парламент.

Видимо се у асени,
пујдао је Густав банду.
И портир је пљунуо за њим:
Будимпешта је пала.

Уместо цмиздровог
опроштаја лукави одлазак.
Чему лакрдијашка драма,
кад је тесна омча времена.

Био је као два медењака
у његовој фиоци –
ни мађарски, ни јеврејски.
Порекло: непознато.

Превео аутор

Заједно се селимо

Управо сам бициклом прешао
пешачки, када је викнуо за мнош
крупни поштар доброга срца:
из ташне је извукао *Малерова писма*.

Књига је објављена још за живота удовице,
а бели дан је видео превару:
претежно изретуширани портрет *Almschili*,
јер мемоаре и писма кроје победници.

Али ни *Gustl* не беше баш нека цвећка,
не само супругу: музичаре
и самог себе самлео је у ремек-дело.
Желео је бити мученик, грубо,

или пак сведок музике,
као на Ђорђонеовој слици
посвећени фратар на чембалу.
Копија слике висила је у радној соби,

репродукција Малерових мисли,
метемсоматоза тврдог и строгог духа,
који има само једну религију: музику,
док су остали тек поданици.

Заводљиву удовицу, ловца на
славу хвали да је књигу
објавила у куш!-добу,
када се поново пљувало на имена улица,

и нико није тачно знао где тренутно живи,
и *Adagietto* је већ давно прохујао,
јер олуја беше у њему, жуборећа љубав,
опроштај од убоге Европе.

Сретно сам терао кући,
књига је напокон код мене, а ти ме чекаш.
Ако поново буду пљували на имена улица:
заједно се селимо са нашом књигом.

Превео аутор

Гарфилдов стомачић

Ма не путујем ја нигде.
Исто бих тако мјаукао и у Паризу
као насред своје собе.
Зар ми треба то, да напустим
удобни пупак свога света?
Јадран, уврх главе,
тамо бих још – евентуално – и могао скокнути.
Разуме се: ако ме однесу.
У светом водоравном положају.
Нек трчи онај ко нема пива.
Само без носталгије, молим.
Нека се због прошлости ждере ко хоће.
Мени нешто и није стало до тог.
Али јесте утолико више до сочног бифтека и
ароматичне кафе.
Ситан је мој бог,
сав ми стане у стомачић.

Превео Марко Чудић

Лист купуса

„Кад неко има црва у мозгу, онда га можемо
измамити тако, да му ставимо лист купуса
на уво, и црв ће да изгмиже на купус.”

Норман Мајлер

Пробудио сам се, лио је зној са мене.
Никако нисам могао поново да заспим.
Дуго сам се окретао у кревету:
живци ми нису дали мира.

Истетурах се у дневну собу.
Од паре је светлуцало стакло прозора;
седох у фотељу, на полицама књига
поглед ми је скакутао по именима.

Мисли су шарале по соби:
лешеви у књигама-ковчезима.
Након Мајлера сетих се Малера,
И почех певушити једну његову песму:

Wo die schönen Trompeten blasen,
глас трубе призвао је зелену равницу,
позивао кући у рат намамљеног
војника... након поноћи ближе

су се дошуњали мршави вукови,
пожуде угушене симфоније.
Ставио сам лист купуса на уво,
и чекао, као на далеки глас рога.

Превео аутор

Змај

Због чега је тих океан,
питала ме ћерка.
Не знам,
још нисам био на обалама његовим,
одговорио сам.
Ни море не говори,
али није тихо,
наставила је ћерка
увијајући своје плаве таласасте праменове.
Ако је океан тих онда се
не може чути.
Тишина станује у грлу океана
уместо звука?
Чуо сам
да је некада давно
неко тамо затворио једног змаја.
Змај је ужасно бесан,
не може да бљује ватру,
угаси је океан,
започео сам бајку.
Онај рониоц који се приближио
грлу океана,
тако дубоко
где ни китови не пливају,

чуо је само промукли
глас змаја.
Као када се на радију
између таласа чују само
зујање и шуштање,
врте се у води
пригушени урлици змаја.
Ако је сличан радију
онда зашто океан
не ископча змаја?
Јер океан нема руке,
а змај не ради
на дугме.
Та одвратна бештија
пљуваће и прштаће
све док има кога
да са тим задиви.
Ја га не чујем,
одбруси кћи.
Без обзира он још
тамо чучи
у грлу океана,
јер увек ће наћи кога
да заведе промуклим песмама.
Тако змај мами жртве,
па их прождере,
све док не ојача и избави се
из грла океана
да у бесу спали свет.

Очи ћерка избечила,
никада нећу слушати на њега,
викнула је, и друге ћу убедити!
Онда ће поново бити тих океан?
Зацабе, змај неће угинути,
бес ће му и даље у срцу тињати.
Ћерка подигне главу,
не змајево срце,
него тишину треба пирити!
Тишину пирити?
На мах ћерка ме погледа:
Али није ли досадно
цео дан тихо бити?

Превео аутор

IDŮHUROK

Karthago

Előpakoltam a tányérokat
a reggelihez, majd bekapcsoltam
a Bartókot. A kicsalt kézmosás után
a gyerekek is végre az asztalhoz ültek.
Csörögtek a villák s a tompa kések
a fehér porcelántányérokon, aláfestve
Purcell melankóliáját. Emlékezz rám,
ám sorsom feledd, lamentált Dido,
és mielőtt belevesztem volna
a lefelé hajló hangszurdokba, véget
is ért a műsor. Hírmoslék következett
a már orrvérzésig ismételt
propagandával. Kikapcsoltam,
meg ne fertőzze gyerekeim
finom falatozását.
Didóra gondoltam, a síron túl
gyökerező szerelmére.
A sorsomba beleírhatnak, de –
egyél már apa, szakított félbe a fiam.
Ekkor vettem észre, mindvégig
szorosan markoltam a kést,
mintha láthatatlan, ám pontosan
kitapintható alvilági szellem
settenkedett volna be a konyhába.

Rövidhullámok

vásároltam egy kiló almát, de
várj, őszinte akart
füst és indulat csapott fel
valaki éjjel betörte az ablak
a rendőrök tőlem kérdezték
épp elsuhant egy kocsi amikor
fülledt volt párás a levegő a bőr
szaporábban lélegeztél a szül
nem lehetett veled nem lehettem

megfentem a késem, kettévágtam
kiserkent a vér vérré teszek
téged, és a vér kergessen téged
azt hittem, ezékielt hallom kettévágtam
álmom, az egyik fele kukacos te
nem gyűlölte a vért, a vér kergessen
hát téged ketté-
vágtam az almát, az éles kés ujjamba
csípett, szisszent a seb

kezembe adták az ollót, szemed
nyitva sem volt még, elvágtam a
rugany köldökszínort, a vér édesanyád
nem érzel semmit ilyenkor, állították

és adok néktek új szívet, zengte és
elveszem a kőszívet testetekből és
adok nektek hússzívet de ki mondta
és miért mondta, nem emlékszem
az utca nevére, ahol lak

te úgy látsz engem, ahogy én
magamat soha, mint az állat
még mielőtt a nyelv le nem
a kezembe adtak, bepólyálva
papírkönnyű súlyodtól lebegtem
beszéltem hozzád, akkor nem
a nyelv, hanem a figyelmed, a hang
belém hatolt, az állaté, de több
mint állat, kevesebb én

Színtiszta

„De, de”,
formáltad az első szavad
Dezső után kapadozva.
Piszkálta a fantáziád
a kutya szőrös teste;
ekkor még nem
fedezted fel a sajátod
(a ruganyos bőröd, puha
húsod, szilárd csontozatod
mozgó szerkezetét).
Pici kezeddel gyúrtad
a henger alakú tacsikót,
az meg rezignáltan tűrte
az enyhe tortúrát.
Szirénázó kocsi húzott el
az ablakunk előtt,
helikopter csaholt
a város felett.
Szólni akartam, de félbeszakított
Ámos próféta:
„Azért hallgat az eszes
ebben az időben,
mert gonosz idő ez”

„De, de”, mondtad egyre hangosabban,
tudván, aki ugat, parancs-
szóra lapít.

Fogtam a kezéd, együtt
lépegettünk a kutya után.

„De, de”, csaptál le ismét
a szőnyegre heveredő
fekete korcsra.

„De, de”,
visszhangzott fejemben
a szintisza ellenállás.

Tükördarab

cisz-moll hatol a füljáratokba
lassan kimérten akár a ko-
porsó a föld táplálék-láncolatába
a fű kinő utána ahogyan fülszőr
serken a hang nyomán semmi esélye
estére megcsendül a moll kiszabadítja
a fülzsír alatt szunnyadó ciszt ki
harangozik nem hallom kővé meredten
ki néz a hang tükrébe a hangom
nem hallod ki sántikál mögötted
a hallójáratok zsiros útvesztőjében
ki harmonikázik egy velencei
gondolában gondolatban pereg a dob-
hártya átszakítja a vonó fullánkja
s mint a vér a behatolás nyomán
elered a hangod a hangom a boldog
míg be nem fogad és magába temet Alma
mater a boldog szóra elment
az áram búzlik eszméletem halma
ki hal meg ma a hetvenedik oldalon
olvasom kint dörög szakad mi bent
a faházikóban a túra vég-
én öntudatlanul világít az állat
fekete gombszeme jelzi kész csendül

a moll a fülkagylóban fekete gyöngy
fekete cisz bújik elő világít
a befejezetlen lezárt darabban

Izzó az iszapban

Fatörzsre ültem,
 testközel a Tiszához.
 Uszadékot cipelt magával
 a zöldes-barnás folyó.
 Izzó akadt
 a partra lerakódott ágakba.
 Üvegfa vékony repedésén
 beszivárgott a homokos víz.
 Vad környezetben hanyódott
 a hajdani műfényhozó.
 Mintha gyökereit kereste volna
 az iszapba süllyedt,
 bomlani kész
 tiszai alvilágban –
 képtelenül a pusztulásra.

Budapesti mézeskalácsszív

Nekropoliszban zene zendült

Ady: Költözés Átok-városból

Lángba borult a színpad,
a tűz keserű füsttel
gomolygott a nézőtérré:
a vég, akár a nyitány.

Wagnert facsarta ki
zenekarából Mahler:
egy macska osont át
a hősie romantikán.

Hamar megcsappant
a tette kész erő;
zsidó az Operában,
zengett a Parlament.

Viszlát a küzdőtéren,
lovallta Gustav a bagázst.
A portás is utána köpött:
Budapest bukott.

Könnyfakasztó búcsú
helyett ravasz távozás.
Minek a ripacs dráma,
ha szorít az időhurok.

Olyan volt, mint fiókjában
a két mézeskalácsszív –
nem magyar, nem zsidó.
Eredete: ismeretlen.

Együtt költözünk

A biciklin ültem éppen,
mikor a zebrán utánam kiáltott
a nagydarab, jószívű postás:
Mahler leveleit kapta elő a táskából.

A könyv az özvegy életében látott napvilágot,
a napvilág pedig a csalást:
Almschili erősen kiretusált arcképét,
hisz az emlékiratokat s a leveleket a győztesek nyírják.

Ám *Gustl* sem volt egy matyómintás hímes tojás,
nemcsak feleségét: zenészeit,
önmagát is bedarált a remekműbe.
Vértanú akart lenni, durván,

vagy inkább a zene tanúja,
mint Giorgione festményén az
elhivatott, csembalós barát.
A kép mása ott függött a munkaszobában,

Mahler gondolatának reprodukciója,
a kemény és szigorú szellem testváltása,
kinek egy a vallása: a zene,
mindenki más alattvaló.

A hírnévre szakosodott, csábító
 özvegyet dicséri, hogy könyvét
 a kuss-időkben adta ki,
 mikor ismét köptek az utcanevekre,

és senki sem tudta, hol lakik éppen,
 és az *Adagietto* már rég elviharzott,
 mert vihar volt benne, fortyogó szerelem,
 búcsú az üszkösödő Európától.

Boldogan tekertem hazafelé,
 végre nálam a könyv, s te vársz otthon.
 Ha ismét köpnek az utcanevekre:
 együtt költözünk a könyvünkkel.

Garfield pocakja

Nem utazom sehova.
 Ugyanúgy dorombolnék Párizsban is,
 mint szobám kellős közepén.
 Most hagyjam el világom
 kényelmes köldökét?
 Max Adria,
 oda – esetleg – kiruccannék.
 Természetesen: ha visznek.
 Szent vízszintesben.
 Fusson, akinek nincs söre.
 Csak semmi nosztalgia.
 Rágódjon a múlton, aki akar.
 Nekem nem fűlik rá a fogam.
 Sokkal inkább egy szaftos bifsztekre,
 zamatos kávéra.
 Apró az én istenem,
 elfér a pocakomban.

Káposztalevél

„Ha valakinek féreg van az agyában,
úgy lehet eltávolítani, hogy káposztalevelet teszünk a fülére, s a féreg
kimászik a káposztalevéltre.”

Norman Mailer

Fölébredtem, szakadt rólam a víz.
Sehogy sem tudtam visszaaludni.
Sokáig forgolódtam az ágyban:
nem hagyott nyugton az ideg.

Kitámolyogtam a nappaliba.
A párától csillogott az ablaküveg;
fotelbe ültem, a könyvespolcon
névről névre ugrott tekintetem.

Gondolatok cikáztak a szobában:
a könyvkoporsókban a sok tetem.
Mailer után eszembe jutott Mahler,
dúdolni kezdtem egy dalát:

Wo die schönen Trompeten blasen,
a zöld rónát idézte a trombitahang,
hívta haza a háborúba csalt
katonát... éjfél után közelebb

settenkedtek a girhes farkasok,
a sóvárgások fojtott szimfóniája.
Káposztalevelet tettem a fülemre,
s vártam, mint a távoli kúrtszóra.

Sárkány

Mitől csendes az óceán,
kérdelte a lányom.
Nem tudom,
még sohasem jártam a partjainál,
válaszoltam.
A tenger sem beszél,
ám attól még nem csendes,
folytatta a lányom
hullámos szőke tincseit pödörve.
Ha az óceán csendes, akkor
hallani sem lehet.
Csend lakik az óceán torkában
a hang helyett?
Úgy hallottam,
valamikor régen
valaki bezárt oda egy sárkányt.
A sárkány szörnyen mérges,
nem okádhat tüzet,
eloltja az óceán,
kezdttem bele a mesébe.
Az a bűvár, aki az óceán torkának
közelébe került,
olyan mélyen,
ahol a bálnák sem úsznak,

csupán a sárkány
rekedt hangját hallotta.
Mint amikor a rádióban
a hanghullámok között
recsegést, sistergést hallani,
örvénylik a vízben
a sárkány fojtott üvöltése.
Ha olyan, mint a rádió,
akkor az óceán miért nem
kapcsolja ki a sárkányt?
Mert az óceánnak nincs keze,
a sárkány pedig nem gomb-
nyomásra működik.
Addig prüszköl és fröcsög az
undorító bestia,
míg van, akit ezzel elbűvöl.
Én nem hiszek neki,
vágta rá a lányom.
Attól még ott gubbaszt
az óceán torkában,
mert mindig lesz valaki,
akit elcsábít rekedt dalával.
Ahogy a sárkány magához édesgeti
az áldozatait, felfalja őket,
míg meg nem erősödik, s kiszabadul
az óceán torkából,
hogy dühében fölperzselje a világot.
Lányom szeme kikerekedett,
sohasem fogok rá hallgatni,

kiáltotta, és másokat is lebeszélek erről!
Akkor újra csendes lesz az óceán?
Hiába, a sárkány nem pusztul el,
dühé továbbra is a szívében parázslík.
Lányom felkapta a fejét,
nem a sárkány szívét,
hanem a csendet kell szítani!
Csendet szítani?
Lányom egy pillanatra rám tekintett:
De nem unalmas egész nap
csendben maradni?

THE NOOSE OF TIME

с мађарског на енглески превео
Золтан Ленђел (Zoltán Lengyel)

Cartago

I prepared the plates
for breakfast, then turned Radio
Bartók on. After lured into washing hands
the children sat at the table finally.
Blunt cutlery clanking on white
porcelain plates underlying the melancholy
of Purcell. Remember me, but
forget my fate, lamented Dido,
and just before I would have got lost
in the sloping sound canyon the broadcast
ended. A hogwash of news followed
with the well-known propaganda
repeated all the time. I turned it off
not letting it plague the smiley
snacking of my children.
I thought about Dido and her
love rooted beneath the grave.
They can write into my fate but –
eat at last, daddy, my son interrupted.
Suddenly I realized that I squeezed
the knife tightly as if an
invisible but thoroughly
tangible infernal ghost would
have sneaked into the kitchen.

High frequencies

I bought a kilogram of apples but
wait he meant to be honest
smoke and anger rose
window smashed during evening
the police asked me
a car swept by when
the air was sultry and humid the skin
your breath hastened the trav
he can't be with you I can't be

I sharpened my knife and cut it in half
blood is drawn I draw you
blood and blood chase you
I thought I hear ezeziel cut it in half
my dream one half is wormy you
didn't hate blood let blood chase
you then I cut
the apple in half the sharp knife bit
my finger the wound hissed

they gave me the scissors your eyes
were not open yet I cut
the supple umbilical cord blood is your mother
they said you don't feel anything

I will give you a new heart he resounded
I will remove from you your heart of stone
and give you a heart of flesh but who said it
and why I don't remember
the name of the street where he liv

you see me as I have never
seen myself like the animal
before language would not
they gave you into my arms in swaddle
I floated by your paperweight
talked to you then not
language but your attention the sound
filled me the sound of the animal but more
than animal, less me

Pure

„But, but”,
 your first word was
 being formed reaching after
 Dezső. You were wondered
 by the dog’s hairy body;
 you had not yet
 discovered your own
 (the mobile structure of
 supple skin, soft
 flesh, solid bones).
 With tiny hands you
 massaged the cylinder-
 shaped dachshund that
 tolerated the easy torture
 resignedly. Sirens
 were heard outside,
 a helicopter bayed
 above the city.
 I was about to speak but was
 interrupted by the prophet Amos,
 „Therefore the prudent shall
 keep silence in that time,
 for it is an evil time”.
 „But, but”, you said louder and louder,

knowing that the one who bays
would possum on command.
I held your hand, we
stepped together after the dog.
„But, but”, once again you came
upon the black mongrel
laying on the carpet.
„But, but”,
the pure resistance
echoed in my ears.

A Piece of Mirror

C-sharp minor enters the chambers
of the ear like a coffin
enters the food chain of the earth
grass grows in its trace as hair
erupts from a sound in the ear
no chance it clangs by the night
C-sharp sleeping under earwax is
freed by the minor who
tolls the bells petrified I cannot tell
who looks into the mirror of the sound
my voice can't you hear who limps behind you
through the waxy maze of the ear chambers
who plays harmonica in the harmony of
a Venetian gondola the eardrum is
beaten and torn by the sting of the bow
and as blood follows a penetration
your voice flows my voice the joyous one
until I am received and buried by Alma
mater the 'joyous one' caused a
blackout the dump of my memory stinks
who is dead today I read on page
seventy in the outside thunder and rain inside
the wooden cabin we arrived at the
end of our tour the black beady eye

of the animal glows unwittingly
it shows he is ready sounds
the minor in the concha a black pearl
a C-sharp black springs up glowing
in the unfinished concluding piece

A Bulb in the Sludge

I sat on a trunk
close to the flow of Tisza.
The brownish green
river carried sediment.
A bulb got stuck
in branches on the bank.
Through the slim fissures
in the glass sandy water leaked.
The one-time bringer of artificial
light was cast out in the wild.
It looked as if it was looking
for its roots within the Tisza
underworld sunk into sludge,
ready to dissolve –
unable to decay.

Heart-shaped Cakes of Budapest

In Necropolis music blew

Endre Ady, Moving from Damn-City

The stage burst into flames;
with bitter smoke the fire
wreathed the audience:
the end came as an overture.

From his orchestra
Mahler wrung Wagner:
a cat sneaks through
the heroic romance.

Power ready for action
soon faded away;
Jew in the Opera,
the Parliament blew.

See you in the arena,
Gustav rallied the bunch.
Even the doorman spat after him:
Budapest is a failure.

Instead of a farewell in tears
he makes a cunning exit.
Cheap thrills are useless when
time's hands are around your neck.

He was like the two heart-shaped
cakes in his drawer –
no Hungarian, no Jew.
Origin unknown.

We Move Together

I rode my bike when
the kind, large postman
shouted after me and
drew Mahler's letters from his bag.

The book saw the light of day in the widow's life;
and in the light treachery was seen:
a strongly retouched portrait of *Almschili*;
for the winners' touch remains on memoirs and letters.

But *Gustl*. himself was not a harmless pigeon either;
into the masterpiece he ground not merely
his wife but bits and pieces of his musicians,
of himself, too.

Longed to be a true martyr,

or rather a witness of music
like the zealous monk with
the harpsichord on Giorgione's painting.
A copy of the picture hung in his working room;

or rather *He* was its reproduction,
the incarnation of the tough and strict spirit
with his sole god to exhibit: music;
and nothing else mattered.

However, because of her merit
the ever-lasting widow
published the book in silenced times;
when street names were again spat on,

And no one knew where he lived,
And the *Adagietto* stormed out long before,
For it had its storm, its tempestous love,
its farewell to mortifying Europe.

I was happy to ride my way home,
I have the book at last, and you wait for me there.
When they spit again on street names,
We move together with our book.

Garfield's Belly

Travel nowhere.

I'd mew myself up and down Paris all the same
like I do here still in the heart of my room.

Now, should I leave the cosy
navel of my world?

The Adriatic is the furthest,
i would have a fling there of course,
at least if someone gives me a lift.

Position holy horizontal.

Let them run who have no beer.

No room for nostalgia.

Let them chew the past who care for it.

Every man to his own taste.

Mine requires a beefsteak with gravy
and then a delicious coffee.

Tiny is my god,
my belly suits him well.

Cabbage-leaf

„If you want to remove a worm from the brain,
you can do it by putting a cabbage-leaf on the
ear, and the worm would crawl out on the
cabbage-leaf.”

Norman Mailer

I woke up covered with sweat.
no way for me getting back to sleep.
Tossed and tumbled for quite a while:
my nerves kept bothering me.

I staggered out into the living room.
Dew glittered on the window glass;
I sat in the armchair, my eyes kept switching
from one name to another on the bookshelf.

Ideas kept circling in the room:
many corpses closed in book-coffins.
After Mailer I thought about Mahler,
and I began to croon one of his songs:

Wo die schönen Trompeten blasen,
the trumpet-sound evoked green plains
calling back home the soldier
lured into war... after midnight

the raw-boned wolves sneaked closer,
a stifled symphony of cravings.
I put a cabbage-leaf on my ear, and
waited for it as it were a distant horn-sound.

Dragon

What makes the ocean silent,
asked my daughter.
I don't know,
I've never been to its shores,
I answered.
The sea wouldn't talk either,
still it is not silent anyway,
my daughter went on while
twirling her blonde wavy curls.
If the ocean is silent, then
there's no voice around.
Is it silence that resides in its throat
Instead of sound?
As I heard,
a long time ago
someone locked a dragon in there.
The dragon is terribly furious,
he is unable to breathe fire,
the ocean puts it out,
I began the tale.
The diver approaching the
throat of the ocean,
reaching so deep
where whales would not sink,

it's only him who can hear
the dragon's hoarse voice.
It's like when you hear
strays and fizzle among
radio sound waves,
the stifled scream of the dragon
whirls so in the water.
If the ocean is like
a radio, then why doesn't it
turn off the dragon?
Because the ocean doesn't have a hand,
and the dragon does not function
at the push of a button.
The disgusting beast
keeps snorting and spluttering
until someone is charmed by it.
I don't believe him,
retorted my daughter.
Still he is crouching
in the throat of the ocean,
for there will always be someone
charmed by his hoarse song.
The dragon keeps baiting his
victims, then devours them
until he gains enough strength to get out
of the throat of the ocean,
and then in his fury he'd set the world on fire.
My daughter's eyes widened,
I will never listen to him,

she cried, and talk others out of doing so!
Will the ocean become silent again then?
It's all in vain, the dragon would not perish,
and its fury keeps smothering in his heart.
My daughter raised her head,
you should not incite the heart
of the dragon but rather silence!
Incite silence?
My daughter looked at me for a moment:
But it is just boring to be silent
all day long, isn't it?

О ПЕСНИКУ

Роланд Орчик је рођен 1975. године, у вишејезичном војвођанском граду, Старом Бечеју. Од 1992. живи у Сегедину (Мађарска). Основну школу завршио је у родном месту, средњу почео у Ади. Године 1995. уписао је факултет на Сегединском Универзитету, на Смеру мађарског језика и књижевности и компаративне књижевности. Дипломирао је 2002. годинена, а 2013. завршио постдипломске студије на Смеру компаративна књижевност.

Пише поезију, прозу, есеје, критике, студије и преводи јужнословенске књижевности на мађарски језик. Уређивао је сегедински књижевно-уметнички часопис *Fosszília*, суботички *Symposion*, а тренутно је уредник часописа *Tiszatáj*. Орчикова поезија преведена је на десетак европских језика.

Објавио је пет песничких збирки: *Rozsdamaró* (Зашићеница од корозије, 2002), *Holdnak, Arcsal* (Месецу, Лице; 2007), *Mahler letöltve* (Скинути Малер, 2011), *Harmadólás* (Правило шрећина, 2015), *Legalja* (Дно гна, 2020).

Аутор је и једног романа, објављеног 2016. године, под насловом *Fantomkomandó*, преведеног на румунски и на српски језик.

Роланд Орчик
ОМЧА ВРЕМЕНА

Едиција

повеља

Библиотека
ВЕРСОПОЛИС
књига трећа

Издавач
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ” КРАЉЕВО

За издавача
ЈАСМИНКА МАРКОВИЋ

Главни и одговорни уредник
ДЕЈАН АЛЕКСИЋ

Ликовни уредник
ДРАГАН ПЕШИЋ

Штампа
САЈНОС Нови Сад

Краљево
2023

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.511.141-1

ОРЧИК, Роланд, 1975-

Омча времена / Роланд Орчик. - Краљево : Народна библиотека
„Стефан Првовенчани”, 2023 (Нови Сад : Сајнос). - 65 стр. ; 18 cm.

- (Едиција Повеља. Библиотека Версополис ; књ. 3)

Антологијски избор. - Упоредо срп. и енгл. превод и мађ. изворник. -
Текст ћир. и лат. - О песнику: стр. 65.

ISBN 978-86-6104-066-5

COBISS.SR-ID 121775369